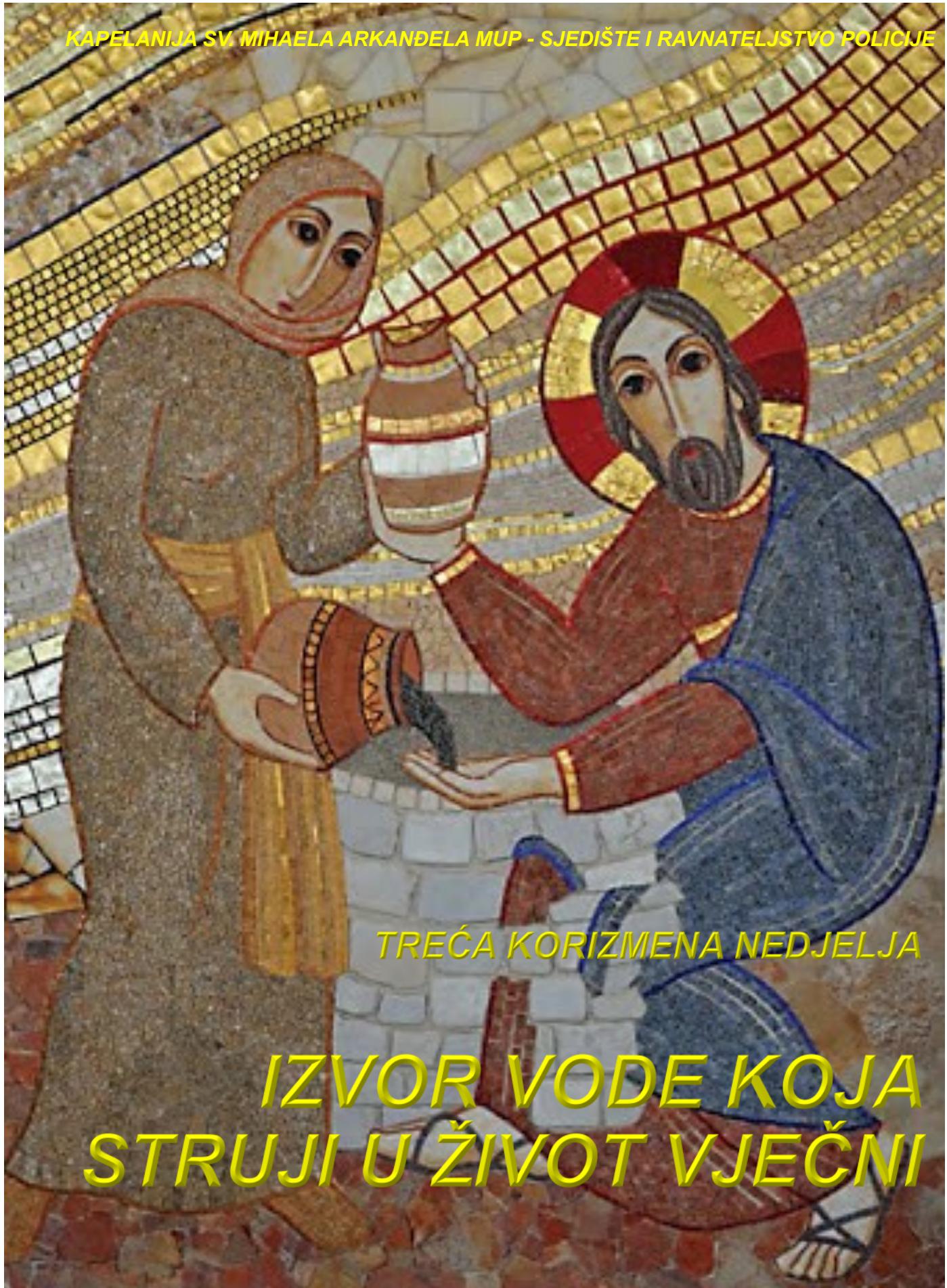

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

IZVOR VODE KOJA
STRUJI U ŽIVOT VJEĆNI

9 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 9(439)
TREĆA KORIZMENA NEDJELJA,
15. ožujka 2020.

Kontakt:

vlač. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:
Ivan Marko Rupnik, <http://kblj.hr>

OŽUJAK

TREĆA KORIZMENA

Ned 15. **NEDJELJA, „Bezimena“**
Longin; Veljko; Vjekoslava

Pon. 16. Hilarije i Ticijan; Smiljan

Uto. 17. Sv. Patrik; Domagoj; Hrvatin

Sri. 18. Ćiril Jeruzalemski; Salvator

Čet. 19. **JOSIP, zaručnik BDM**

Pet. 20. Nicet; Klaudija; Vladislav

Sub. 21. Serapion; Vesna; Vlasta

MEDITACIJA

Voda za život vječni

3

SLUŽBA RIJEČI - III. KORIZMENA NEDJELJA

UVOD U ČITANJA

Voda i spasenje

4

ČITANJA

Izvor vode koja struji u život vječni

6

HOMILIJA

Božja milosrdna ljubav

8

SLUŽBA RIJEČI - SVETI JOSIP ZARUČNIK BLAŽENE DJEVICE MARIJE

UVOD U ČITANJA

Sveti Josip

10

ČITANJA

*Josip učini kako mu naredi anđeo
Gospodnji.*

12

HOMILIJA

Josipe, sine Davidov, ne boj se

14

KATEHEZA

*Sakrament isповједи
Grijeh*

16

Mali vjeronaучни leksikon

18

NAŠI POKOJNI

20

Voda za život vječni

Usred korizme postajem svjestan da Uskrs dolazi ponovno: dani postaju duži, snijeg nestaje, sunce sja novom toplinom, a ptica pjeva. Jučer, za večernje molitve, mačka je mijaukala! Uistinu, proljeće se naviješta.

Noćas, o Gospodine, čujem kako govoriš ženi Samaritanki. Kažeš:

- *Tko pije vode koju će mu ja dati, neće ožednjeti nikada; voda koju će mu ja dati postat će u njemu izvorom koji struji u život vječni.*

Koje riječi! Vrijedne su sati, "dan i tjedan" razmišljanja. Nosit ću ih u sebi u pripremi za Uskrs.

Voda koju ti daješ postaje izvorom.

Dakle, ne smijem biti škrt s tvojim darom, o Gospodine.

Mogu slobodno dopustiti da voda izlazi iz mog srca i dopustiti da pije iz nje tkogod želi. Možda ću taj isti izvor prepoznati u sebi kada drugi dođu na njega da ugase svoju žeđ.

Henri J.M. Nouwen, <https://duhos.com>

Kuga u Damasku

Kuga je bila na putu u Damask i u pustinji je prestigla karavanu.

- Kamo žuriš?, upita je vođa karavane.

- U Damask. Kanim uzeti tisuću života.

Na povratku iz Damaska, Kuga je ponovno prošla poredkaravane. Vođa joj reče:

- Odnijela si pedeset tisuća života, a ne tisuću.

- Ne, odgovori Kuga, ja sam uzela tisuću, ostale je odnio strah.

Anthony de Mello

Voda i spasenje

Masa i meriba

Udugom i opasnom putovanju kroz pustinju iz Egipta u Kanaan, izraelski se narod sukobljavao s raznim kušnjama i poteškoćama. Iskusio je glad i žeđ, susreo Amalečane kao neprijatelje i sve kušnje kojima je podlegao bile su prilika da se suprotstave autoritetu i Mojsijevom mudrom vodstvu te da mrmljaju protiv Boga koji im se činio da ne pomaže svome narodu. U zaboravu za radost oslobođenja od egipatskog ropstva, narod napada Mojsija da ih je odveo u smrt u pustinju. Još nije sklopljen savez na Sinaju.

Biblijski tekst iz Knjige Izlaska (17,3-7) govori o jednome od mrmljanja protiv Mojsija i Boga. Narod je ostao bez vode i sada mrmlja protiv Mojsija koji se žali Bogu zbog tog ustanka naroda. Ali Bog je na strani naroda, opravdava njihovo mrmljanje i zapovijeda Mojsiju da im providi vodu tako da udari štapom o stijenu. Žednom narodu i Mojsiju zabrinutom za vlastiti život zbog pobune u narodu, Bog se objavljuje kao spasitelj.

»Je li Gospodin među nama ili nije?« pitanje je svojstveno nekoj vrsti borbe, bilo unutarnje bilo vanjske. Riječ Masa dolazi od hebrejskog glagola nasah, koji znači »iskušavati«, dok Meriba dolazi od maim

(voda) i rib (prepirka), dakle »prepirke oko vode«. Pitanje »da ili ne« postavlja ultimatum, ali Bog odgovara: »Ja ću ići ispred tebe«. Voda koja izvire postaje u očima Izraela znak života i spasenja u Bogu.

Opravdanje po vjeri

Poslanice Rimljanima koje donosi današnja liturgija jasna je potvrda opravdanja po vjeri i zapravo sažimljje bit naše vjere. Mi smo u miru koji označava puno više od same riječi. Taj se mir odnosi na unutarnju snagu koja dolazi iz srca i označava bogatstvo odnosa s Bogom. Ovaj mir označava temeljnu promjenu u odnosu Boga i opravdanog čovjeka. Prije je grijeh označavao čovjeka kao onoga koji se nalazi pred Božjom srdžbom, sada po pomirenju čovjek ostaje u miru kojim postaje miliji Bogu. Rascjep koji nastaje grijehom i udaljava čovjeka od Boga, sada je dokinut. Posredstvom Isusa Krista otvoren nam je pristup svijetu milosti te u njoj možemo biti stabilni i možemo se dičiti nadom što smo sudionici slave. Nakon što je opisao posljedice našeg opravdanja, Pavao opisuje motive naše nade. Zbog nade koja ne postiđuje, ne razočarava, nema traga nikakvome strahu koji Pavao drugdje povezuje s iščekivanjem spasenja.

Ova sigurnost temelji se na daru Duha Svetoga koji u našim srcima oživljuje istu ljubav koju Bog ima prema nama.

Zanimljivo je kako je Pavao ovdje jasno naglasio vezu između Duha i ljubavi Božje. Božja ljubav se na poseban način temelji na ljubavi koja se ne može usporediti ni s jednom drugom ljubavlju. Čovjek možda jest i spreman umrijeti za nekog pravednika koji je vrijedan naše ljubavi, ali je Bog ipak pokazao u Kristu način ljubavi koji je nemoguć za nas ljude. To je ljubav za bezbožnike, za grešnike, ljubav za one koji u našim očima nisu vrijedni ljubavi i žrtve. Sve ovo ne pronalazi smisao osim u otajstvu ljubavi koju Bog ima prema nama, a objavljena nam je u Isus Kristu koji umire za nas grešnike.

Voda živa

Usretu sa Samarijankom Isus se pokazuje slobodnim od svih predrasuda: političkih (kontrast između Judeje i Samarije); socijalnih (sam se zaustavlja s jednom ženom); vjerskih (židovstvo koje se propagira u Jeruzalemu i Samarijci koji časte Boga na brdu Gerazim). Za Isusa postoji samo međusobni odnos, odnosno ljudski odnos između davanja i primanja. On se spušta na razinu ljudskih potreba, solidaran je sa svima i jedino što traži jest voda za piće, odnosno da bude prihvaćen. U zamjenu za prijateljsko prihvaćanje, Isus obećaje vodu živu, Božji dar.

U današnjoj liturgiji želi se naglasiti simbolika vode. Samarijanka razumije

simboliku, ali na starozavjetni način. Ona kaže da već ima vodu iz Jakovljeva izvora, simbola Mojsijevog zakona. Govori: »Zar si ti možda veći od oca našeg Jakova koji nam dade ovaj zdenac i sam je iz njega pio, a i sinovi njegovi i stada njegova?« Ali »Jakovljevom daru« Isus suprotstavlja »dar Božji«.

Sto dakle označava »živa voda«?

Očito je da je *živa voda* simbol kojim Isus želi aluzijom na materijalnu vodu, Samarijanku odvesti da razmisli o dubljim i tajanstvenijim stvarnostima. Dar vode predstavlja Isusa koji se objavljuje, stoga Isus i govori: »Kad bi znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: 'Daj mi pitи', ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive.« Problem koji nastaje u ovom dijalogu između Isusa i žene jest upravo pitanje: Tko je Isus? »Dar Božji« je on sam dok se objavljuje Samarijanki. Kasnije će joj reći: »Ja sam (=Mesija) koji s tobom govorim«. Drugi značajan izraz u Evandelju je »klanjati se u duhu i istini«. »Duh i istina« razvijaju smisao »žive vode«. Istina je objavljena i utjelovljena u Isusu, a Duh je Duh Sveti kojeg Isus daruje. Iskreno klanjanje je ono koje se nadahnjuje na Kristovoj objavi te je vođeno i pokrenuto Duhom istine kojega on daruje. Ovaj klanjateljski stav izvire iz srca svih kršćana koji su prihvatali Krista i u kojima stanuje Duh Sveti.

Prvo čitanje: Izl 17, 3-7
Daj nam vode da pijemo!

Čitanje Knjige Izlaska

U one dane:
 Narod je žeđao za vodom pa je mrmljao protiv Mojsija i govorio: "Zašto si nas iz Egipta izveo? Zar da žeđom pomoriš nas, našu djecu i našu stoku?" Mojsije nato zazva Gospodina: "Što ću s ovim narodom? Još malo pa će me kamenovati." Gospodin odgovori Mojsiju: "Istupi pred narod! Uzmi sa sobom nekoliko izraelskih starješina; uzmi u ruku štap kojim si udario Rijeku i podi. A ja ću stajati pred tobom ondje, na pećini na Horebu. Udari po pećini: iz nje će poteći voda pa neka se narod napije." Mojsije učini tako naočigled izraelskih starješina. Mjesto prozovu Masa i Meriba zbog toga što su se Izraelci prepirali i kušali Gospodina govoreći: "Je li Gospodin među nama ili nije?"

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 95, 1-2.6-9

*O da danas glas Gospodnji poslušate:
 "Ne budite srca tvrda!"*

Dođite, kličimo Gospodinu,
 uzvikujmo Hridi, Spasitelju svome!
 Pred lice mu stupimo s hvalama,
 kličimo mu u pjesmama!

Dođite, prgnimo koljena i padnimo nice,
 poklonimo se Gospodinu koji nas stvori!
 Jer on je Bog naš, a mi narod paše njegove,
 ovce što on ih čuva.

*O da danas glas mu poslušate:
 "Ne budite srca tvrda kao u Meribi,*

*kao u dan Mase u pustinji
 gdje me iskušavahu očevi vaši,
 iskušavahu me premda vidješe djela moja."*

Drugo čitanje: Rim 5, 1-2.5-8

Ljubav je razlivena u nama po Duhu koji nam je dan.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Rimljanima

Braćo:
 Opravdani vjerom, u miru smo s Bogom po Gospodinu našem Isusu Kristu. Po njemu imamo u vjeri i pristup u ovu milost u kojoj stojimo i dičimo se nadom slave Božje. Nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan! Doista, dok mi još bijasmo nemoćni, Krist je, već u to vrijeme, za nas bezbožnike umro. Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro; možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Iv 4, 5-42

Izvor vode koja struji u život vječni.

Čitanje svetoga Evanđelja po Ivanu

Dode dakle u samarijski grad koji se zove Sihar, blizu imanja što ga Jakov dade svojemu sinu Josipu. Ondje bijaše zdenac Jakovljev.

Isus je umoran od puta sjedio na zdencu. Bila je otprilike šesta ura.

Dođe neka žena Samarijanka zahvatiti vode. Kaže joj Isus:

"Daj mi piti!"

Njegovi učenici bijahu otišli u grad kupiti hrane. Kaže mu na to Samarijanka:

"Kako ti, Židov, išteš piti od mene, Samarijanke?" Jer Židovi se ne druže sa Samarijancima. Isus joj odgovori:

"Kad bi znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: 'Daj mi piti', ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive." Odvrati mu žena:

"Gospodine, ta nemaš ni čime bi zahvatio, a zdenac je dubok. Otkuda ti dakle voda živa? Zar si ti možda veći od oca našeg Jakova koji nam dade ovaj zdenac i sam je iz njega pio, a i sinovi njegovi i stada njegova?" Odgovori joj Isus:

"Tko god pije ove vode, opet će ožednjeti. A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne, ne će ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni." Kaže mu žena:

"Gospodine, daj mi te vode da ne žeđam i da ne moram dolaziti ovamo zahvaćati. Gospodine, vidim da si prorok. Naši su se očevi klanjali na ovome brdu, a vi kažete da je u Jeruzalemu mjesto gdje se treba klanjati." A Isus joj reče:

"Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu. Vi se klanjate onome što ne poznate, a mi se klanjam onome što poznamo jer spasenje dolazi od Židova. Ali dolazi čas - sada je! - kad će se istinski klanjatelji klanjati Ocu u duhu i istini jer takve upravo klanjatelje traži Otac. Bog je duh i koji se njemu klanjaju, u duhu i istini treba da se klanjaju." Kaže mu žena:

"Znam da ima doći Mesija zvani Krist - Pomazanik. Kad on dođe, objavit će nam sve." Kaže joj Isus:

"Ja sam, ja koji s tobom govorim!"

Mnogi Samarijanci iz onoga grada povjerovaše u njega zbog riječi žene koja je svjedočila: "Kazao mi je sve što sam počinila." Kad su dakle Samarijanci došli k njemu, moljahu ga da ostane u njih. I ostade ondje dva dana. Tada ih je još mnogo više povjerovalo zbog njegove riječi pa govorahu ženi:

"Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; ta sami smo čuli i znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta."

Riječ Gospodnja

Božja milosrdna ljubav

Udanašnjim se čitanjima očituje Božja milosrdna skrb. Ljudi mrmljaju protiv Mojsija govoreći mu da ih je doveo u pustinju kako bi njih, njihovu djecu i njihovu stoku pomorio žeđu. No Bog unatoč tome na čudesan način izvodi vodu iz stijene.

Samarijanka je u razgovoru s Isusom, Židovom, nastojala biti sarkastična. Sada je situacija iz Knjige Izlaska obrnuta. Narod posjeduje preobilje vode, a Bog ovoga puta ima itekako dobar razlog da im predbacuje njihovo grešno ponašanje. Pa ipak, Bog u Isusu moli jedno od svojih grešnih stvorenja: »Daj mi pitil!«

Bog s neizrecivom strpljivošću sluša i odgovara svojoj ljudskoj obitelji. Bez obzira na to je li suočen sa zlovoljnim prigovaranjem ili s drskim sarkazmom, Bog je spreman sjesti i razgovarati.

Promatrajući prizor iz Ivanova evanđelja, zadivljeni smo s koliko strpljivosti Isus postupno otapa ženinu hladnoću i polako ju razoružava.

Ona započinje razgovor bahatim pitanjem: »Kako ti, Židov, išteš piti od mene, Samarijanke?«, nastavlja sebičnim realizmom: »... daj mi te vode da ne žeđam

i da ne moram dolaziti ovamo zahvaćati«, potom osobnom znatiželjom: »Nemam muža«, te zaključuje činom vjere: »Gospodine, vidim da si prorok.«

Brojni drugi razgovori koje Isus vodi sa svojim učenicima i sunarodnjacima slijede isti tijek, od iznenadenosti ili sarkazma do nutarnje vjere. Kao što vidimo, Isus je svojim učenicima ostavljao dovoljno vremena i prostora! Prije nego što je progovorio ili nešto upitao, brižno je slušao. Prihvaćao je ljude onakvima kakvi jesu i postupao prema njima s ozbiljnom brigom. Ako je i postavio kakvo uvodno pitanje, ono je redovito imalo za svrhu omogućiti im da iziđu na kraj s nosivim, temeljnim pitanjem.

Sveti Pavao naglas razmatra ovaj božanski postupak. »Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro; možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije.« Pavao dalje ističe kako je ta Božja ljubav »razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan«. Ta silna Isusova obzirnost, da sjedne na zdenac i razgovara s nama grešnicima, pa čak i da život svoj položi za nas, struji kroz nas poput krvi u našim žilama te čini naš život posve novim i drukčijim.

Naš život mora biti naslijedovanje Isusa. Da nam je Bog oprostio običnim činom potpisivanja zakonske isprave ili amnestijom, a pritom nas ostavio istim osobama kakve smo bili, još bismo i mogli očekivati da nastavimo živjeti u skladu sa svojim starim navikama. No budući da je Božja ljubav zahvatila samo središte našeg postojanja i preobrazila nas iznutra, mi moramo sljediti Isusov primjer. Inače ćemo sami sebe uništiti!

Korizma nas poziva da razmatramo Božje ponizno i obzirno ponašanje prema nama te da molimo za snagu kako bismo se i mi mogli ponašati prema drugima istom spremnošću na slušanje, blagim srcem i strpljivom obzirnošću. Koliko su nam samo te kvalitete potrebne!

Kad su se Isusovi učenici vratili na zdenac, rekao im je: »Gle, kažem vam, podignite oči svoje i pogledajte polja: već se bjelasaju za žetvu ... 'Jedan sije, drugi žanje.'«

Bog je posijao svoju dobrotu u srca ljudi posvuda oko nas. Isprva se možemo susresti samo s njihovim mrmljanjem. No ako pozorno i strpljivo slušamo, požet ćemo mnogo dobrote.

O da danas glas mu poslušate: »Ne budite srca tvrda kao u Meribi, kao u dan Mase u pustinji

Carroll Stuhlmueller, *Biblijска razmatranja za korizmu*,
KS, Zagreb, 2007.

<https://www.medjugorje-info.com>

Sveti Josip

Zaručnik Blažene Djevice Marije

Zaštitnik Hrvatske

Josip je zaručnik Marijin i glava Svetе Obitelji. Kao potomak loze Davidove, bio je kraljevskoga roda te pripadnik samo nominalna plemstva, jer je za život morao zarađivati kao obrtnik. Iz njegovih su grubih i žuljevitih ruku izlazili predmeti od drva i željeza, skromno pokućstvo te predmeti za opću uporabu i jednostavne djelatnosti naroda posvećena nadasve poljodjelstvu i pastirstvu. O njemu nemamo puno sigurnih podataka, osim onoga što su nam prenijeli evanđelisti Matej i Luka.

Legenda je, međutim, prepuna događaja, između ostalog i kada je riječ o najvažnijem trenutku u životu toga pravedna, tiha (niti jedan evanđelist ne prenosi niti jednu jedinu njegovu riječ) i poslušna čovjeka: njegovu vjenčanju s Marijom, koje se, prema jednoj predaji, zbilo u njegovu mладenaštву, a prema drugoj u već punoj zrelosti. Legenda nam, međutim, prenosi kako je Marija imala obilje prosaca, ali je izbor pao na Josipa jer je, u igri koja je o tome odlučivala, jedino njegov štap procvjetao, kao što se tražilo.

Legenda je time zacijelo htjela prenijeti kako je, zahvaljujući toj svezi, iz suha panja Staroga zavjeta procvjetala milost i nagovijestila novo sunce otkupljenja.

Ako se, pak, oslonimo na nešto pouzdanije povjesne podatke, znademo kako se Josip, zaručen s Marijom prema zakonskim propisima onoga vremena, našao pred nadasve teškom odlukom.

Naime, njegova se zaručnica, po svemu besprijeckorna i neupitne čestitosti, našla trudna prije nego što će se oni sastati.

U njoj se sasvim sigurno moralo dogoditi nešto tajanstveno i neshvatljivo, što taj pravedni i jednostavni čovjek nije mogao nadzirati. Radi toga je bio odlučio potajice otpustiti svoju mladu zaručnicu, kako je ne bi izložio javnome ruglu.

No, na sreću, to je dramatično i tjeskobno pitanje razriješeno zahvaljujući djelovanju Anđela Božjega, koji mu je rekao: „Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi svoju zaručnicu Mariju, jer je ono što je u njoj začeto zaista od Duha Svetoga. Rodit će sina kojemu ćeš nadjenuti ime Isus: On će spasiti narod svoj od grijeha njegovih“.

Josip je s velikim olakšanjem odahnuo i kao pravi poslušan čovjek „uzeo k sebi svoju zaručnicu“ te se s njome uputio u Betlehem, prema nalogu cara Augusta. Ondje će Marija donijeti na svijet Spasitelja, budući da se bijahu navršili dani njezine trudnoće.

Potaknuti od Anđela, novorođenu su se Spasitelju prvi došli pokloniti pastiri, koji su na obližnjim poljima čuvali svoja stada, a potom, vođeni zvijezdom, također i Sveta Tri Kralja - mudraci, pristigli iz dalekih zemalja. Zatim se na tu obitelj, slavljenički nadvijenu, nad to neobično Djetešće, oborio žestoki udarac kralja Heroda. Josip, Marija i Isus bijahu primorani pobjeći u Egipat, kako bi izbjegli smrtonosnu zamku koju je ovaj kralj postavio. Nakon što je opasnost prošla, vratili su se u Nazaret.

Evanđelja spominju Josipa još jednom, iako neizravno, kada se Isus u dvanaestoj godini „izgubio“ u hramu, uzrokovavši tako svojim roditeljima tjeskobne sate.

„Otec tvoj i ja žalosni smo te tražili“ - prigovorila mu je Marija pronašavši Ga. Nakon što se ta kratka pustolovina sretno završila, u nazaretsku se kućicu vratio mir.

Praćen Josipovim i Marijinim pogledom Isus je rastao u „mudrosti, dobi i milosti“, pripravljujući se svakodnevnim teškim radom u očevoj radionici, molitvom i poslušnošću, za Svoje mesijansko poslanje.

U tome trenutku, međutim, Josip odlazi u konačnu tišinu. Gotovo je posve sigurno svoj zemaljski život završio prije nego što je Isus započeo javno djelovanje. Njegova je smrt bila sretna, utješena Isusovom prisutnošću i sigurnošću kako je imao neizrecivu povlasticu biti poočimom Mesije, te štititi, ljubiti i skrbiti se za Onoga, koji će svojom otkupiteljskom smrću spasiti čitav svijet.

Evanđelja nam ne donose nikakvu osobitu pohvalu Josipa, ali se njegova duša i njegove kreposti mogu razabrati iz zadaće koja mu bijaše povjerena, kao i iz njegove poslušne otvorenosti milosti i Božjim planovima. U spomenu kršćanstva, sveti je Josip uzor jednostavna čovjeka, čestita radnika, koji je svojim poštenim i uzornim životom vodio najsvetiju od svih obitelji.

U njegove kreposti ubrajamo: vjeru, šutljivost, poslušnost te otvorenost planovima Božjim čak i onda kada su bili nadasve tajnoviti i neizvjesni te su kao takvi izazivali tjeskobu i zabrinutost.

Njegov je lik, međutim, ostao u sjeni čak i nakon smrti te se pobožnost prema njemu stala razvijati tek iza IX. stoljeća, da bi u XI. i XII. stoljeću poprimila neočekivane razmjere, zahvaljujući djelovanju franjevačke škole. Drugi je zamah doživjela u XIX. stoljeću kada gaje Pio XI., godine 1870., proglašio Zaštitnikom svekolike Crkve te uspostavio njegov blagdan 19. ožujka, kao propisani. Uistinu nema sveca koji bi takvo što više zasluzio, niti bi bolje od njega bio mogao voditi Svetu Obitelj.

Naposljetku je papa Ivan XXIII., koji je gajio osobitu pobožnost prema svetome Josipu, uključio njegovo ime u Misal, zajedno s Isusom, Marijom te svecima čiju zaštitu Crkva svakodnevno zaziva u euharistijskome slavlju.

Ime je hebrejskoga porijekla i znači: „Bog pridružuje, obogaćuje“ (obitelj djecom).

Zaštitnik je: Hrvatske, Vijetnama, Perua i Meksika.

Također, zaštitnik je: tesara, stolara i svih zanatlija.

Piero Lazzarini, *Sveci kroz crkvenu godinu*, Veritas, Zagreb 2010.

Duboko se sagnuti

Dođe učenik rabiju i pita:

- Nekoć su ljudi gledali Boga licem u lice. Zašto danas nije tako?

Rabi odgovori:

- Jer se više nitko ne želi tako duboko sagnuti.

Židovska legenda

Prvo čitanje: 2Sam 7, 4-5a.12-14a.16

**Gospodin Bog dat će mu prijestolje
Davida, oca njegova (Lk 1, 32).**

Čitanje Druge knjige o Samuelu

U one dane: Dođe Natanu ova Gospodnja riječ:
"Idi, reci mome sluzi Davidu:
Ovako govori Gospodin:
'Kad se ispune tvoji dani
i ti počineš kod svojih otaca,
podići ću tvoga potomka nakon tebe,
koji će se roditi od tvog tijela,
i utvrdit ću njegovo kraljevstvo.
Ja ću njemu biti otac,
a on meni sin.
Tvoja će kuća i tvoje kraljevstvo
trajati dovjeka preda mnom,
tvoje će prijestolje čvrsto stajati
zasvagda.'"

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 89, 2-5.27.29

**Potomstvo će njegovo ostati
dovijeka.**

O ljubavi tvojoj, Gospodine,
pjevat ću dovjeka,
od pokoljenja do pokoljenja
usta će moja obznanjivati tvoju jernost.
Ti reče: "Zavijeke je sazdana ljubav
moja!"
U nebu utemelji vjernost svoju.

"Savez sklopih s izabranikom svojim,
zakleh se Davidu, sluzi svome:
Tvoje potomstvo održat ću dovjeka,
za sva koljena sazdat ću prijestolje
tvoje."

"On će me zvati: 'Oče moj!
Bože moj i hridi spasa mojega!'
Njemu ću sačuvati dovjeka naklonost
svoju i Savez svoj vjeran."

Drugo čitanje: Rim 4, 13.16-18.22

U nadi protiv svake nade povjerova.

Čitanje Prve poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!

Obećanje da će biti baštinik svijeta nije Abrahamu ili njegovu potomstvu dano na temelju nekog zakona, nego na temelju pravednosti vjere. Zato — iz vjere da bude po milosti te obećanje bude zajamčeno svemu potomstvu, ne potomstvu samo po Zakonu, nego i po vjeri Abrahama, koji je otac svih nas — kao što je pisano: Ocem mnoštva narodâ ja te postavljam — pred Onim komu povjerova, pred Bogom koji oživljuje mrtve i zove da bude ono što nije.

U nadi protiv svake nade povjerova Abraham da postane ocem narodâ mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti tvoje potomstvo. Zato mu se i uračuna u pravednost.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Mt 1, 16.18-21

Josip učini kako mu naredi anđeo Gospodnji.

Čitanje svetoga Evangelija po Mateju

Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist.

A rođenje Isusa Krista zabilježeno je ovako. Njegova majka Marija, zaručena s Josipom, prije nego se sastadoše, nade se trudna po Duhu Svetom. A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvragnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti. Dok je on to snovao, gledao ga je anđeo mu se Gospodnji ukaza u snu i reče: "Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih."

Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji.

Riječ Gospodnja

Josipe, sine Davidov, ne boj se

Rodoslovlje Isusa koji je Krist dolazi do Josipa, muža Marijina. Josip je jedna od međašnih osoba koja Stari savez uvodi u Novi savez. S Josipom prestaje rodoslovlje i događa se rođenje sina Djevičina. U svetom Josipu je prisutan i kontinuitet koji naraštaje vodi ka utjelovljenju Božjem, ali ujedno i diskontinuitet, budući da Isus nije zaista potomak Josipov, premda je rođen u rodu i kući Davidova potomka.

Dok je on to snovao, anđeo mu se Gospodnji ukaza

Kod svetoga Josipa se jasno može vidjeti starozavjetno promišljanje i novozavjetno djelovanje. Ključni prijelaz iz

staroga u novo događa se po djelovanju Duha Svetoga koji, kao i kod Marije, po anđelu Ijude moli za pomoć i potiče na suradnju. Duh Sveti, po kojemu je Isus začet, i u sv. Josipu daje da se rode kvalitetne odluke koje se više ne oslanjaju na starozavjetnu pravednost i zakonske propise, nego na novozavjetnu ljubav.

Sveti Josip, nalazeći se pred nejasnom situacijom koja ga zbunguje i žalosti, ne traži razloge koji su doveli do onoga što se događa, nego pokušava domisliti način na koji bi spasio Mariju i dijete koje ona nosi pod srcem. Dakako da mi u svakodnevnom životu nećemo zanemariti i promišljanje o razlozima koji čine da je nešto onako kako doista jest, ali valja puno veći naglasak staviti na pitanje što se iz toga može kvalitetno učiniti da se uprisutni civilizacija ljubavi. Živimo u svijetu koji neprestano proziva, okrivljuje, ocrnuje te poziva na smjenjivanje i kažnjavanje. Živimo u mentalitetu koji želi mijenjati formu ne opterećujući se vrednovanjem sadržaja. Sveti Josip nam daje primjer da se valja usredotočiti na sadržaj, ne tražeći krivca, nego iznalazeći rješenje. Zakon uzmiče pred ljubavlju. Gdje je ljubav ne treba biti zakona. Ljubav, zapisat će sveti Pavao u poslanici Korinćanima, nije nepristojna i ne traži svoje. Zato sveti Josip ne poziva Mariju na red i ne traži objašnjenje. Nego ljubi i prihvata Božju volju.

Josipe, sine Davidov, ne boj se

Sveti Josip odbacuje starozavjetnu pravednost po Zakonu i prihvata novozavjetno služenje u ljubavi. Jednako tako odbacuje strah i zdvajanje te s povjerenjem prihvata Božju volju. Božja volja mu nije do kraja jasna, ali mu je jasno da valja imati povjerenja u Boga i njegovo vodstvo. Strah koči čovjeka. Onemogućuje mu da napravi iskorak tako nužan za služenje Bogu. Da bismo se mogli uzdići Bogu moramo se, puni povjerenja, odmaknuti od naše prividne sigurnosti. I to je najteži dio u duhovnom rastu. Većina nas želi služiti Bogu, ali imajući uvijek i neku svoju umišljenu sigurnost u nesigurnome svijetu.

Isus nas, svojom blizinom, solidarnošću i ljubavlju, oslobođa straha. Jer straha u ljubavi nema. Sutra ćemo u prvom biblijskom čitanju slušati o Abrahamovom pozivu i njegovom odlasku u nepoznato. Ljudskim očima gledano, čini ludo i nepomišljeno, ali zato jer je povjerovao i odvažio se unatoč neizvjesnosti, postao je patrijarh naroda Božjega.

Naumi da je potajice napusti

Treća stvar o kojoj je vrijedno danas promisliti razlika je između onoga stoje sveti Josip po naravi odlučio i onoga stoje po Duhu Svetom učinio.

Sveti Josip je odlučio pobjeći i sve ostaviti. Misao je to koja se prečesto pojavljuje u našim srcima. Želja da se bijegom prekine sve i započne iz početka. No, sveti Josip nam i tu pokazuje primjer kako se valja ponašati u Novom savezu. Bijeg nije rješenje. Rješenje je trajna i zauzeta prisutnost. Rješenje je nemametljiva blizina i djelotvorna ljubav. Sveti Josip se nalazi uvijek uz Isusa dok mu je bilo potrebno tijekom njegova odrastanja i razvoja. Šuti i služi Bogu. I konačno, kad ispuní svoje poslanje, jednako šuteći odlazi u kraljevstvo Božje.

No, njegov primjer je rječitiji od bilo kojih riječi jer nam, stoeći na granici između Staroga i Novoga saveza, pomaže da rastemo i postanemo baštinici novoga i vječnoga saveza, kao članovi novoga naroda Božjeg.

Služba riječi 263/11

Smionost vjere

Ujednoj kući noću je buknuo požar. Kako se vatrica naglo širila, roditelji s djecom brže bolje istračaše iz kuće. Prestravljeni, promatrali su nesmiljenu igru vatre.

Kadli, istom sada opaze da im je petogodišnji dječak ostao u kući. Dok su svi bježali van, on se, u strahu od dima i vatre, popeo na tavan. Što će učiniti? Da netko potrči natrag u kuću? Od njega bi ostali samo ugarci.

Uto opaze kako se na krovu razmiču crjepovi. Pojavio se dječak. Zove u pomoć.

Otac prilazi bliže i viče:

- Skoči!

Dječak vidi samo dim i vratu. Čuje očev glas i pita:

- Tata, gdje si? Ja te ne vidim!

Na što otac odgovara:

- Ali ja te vidim! To je dovoljno. Skoči!

Dječak skoči i nađe se spašen u očevim rukama.

L.-J. Suenens

Sakrament pomirenja - ispovijed

Težina grijeha: smrtni i laki grijeh

Grijeh je potrebno prosuđivati po njihovoj težini. Razlikovanje između smrtnoga i lako grijeha, zamjetljivo već u Svetom pismu, nametnulo se u crkvenoj predaji. A potvrđuje ga i ljudsko iskustvo.

Smrtni grijeh u čovjekovu srcu razara ljubav teškom povredom Božjeg Zakona; on čovjeka odvraća od Boga, njegove posljednje svrhe i blaženstva, prepostavljajući mu niže dobro. Laki grijeh ne uništava ljubav, premda je vrijeda i ranjava.

Smrtni grijeh, koji u nama pogađa životno počelo, tj. ljubav, zahtijeva novu inicijativu Božjeg milosrđa i obraćenje srca, koje se ostvaruje redovito u sakramenu pomirenja:

»I kad se volja usmjeri prema nečemu što se po sebi protivi ljubavi, po kojoj se čovjek usmjeruje prema konačnoj svrsi, grijeh je zbog svog objekta smrtn [..], bio on protiv ljubavi prema Bogu, kao što je psovka, krivokletstvo, i tomu slično ili protiv ljubavi prema bližnjemu, kao što je ubojstvo, preljub i slično [...]. Nekad se pak volja grešnikova usmjeruje na ono što u

sebi sadrži neki nered, ali se ipak ne protivi ljubavi prema Bogu i bližnjemu, kao što su isprazne stvari, neumjesni smijeh i sl. Takve stvari su laki grijesi.« (Toma Akvinski)

Da neki grijeh bude smrtn, istovremeno se traže tri uvjeta: »Smrtni je grijeh onaj kojemu je objekt teška stvar, a učinjen je pri punoj svijesti i slobodnim pristankom.«

Tešku stvar pobliže određuje Deset zapovijedi, prema Isusovu odgovoru bogatom mladiću: »Ne ubij, ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Ne otmi! Poštuj oca svoga i majku« (Mk 10, 19). Težina grijeha je veća ili manja: ubojstvo je veće od krađe. Treba voditi računa i o svojstvu povrijeđenih osoba: nasilje nad roditeljima po sebi je veće od nasilja nad strancem.

Da bude smrtn, grijeh mora biti učinjen punom sviješću i potpunim pristankom. To prepostavlja poznavanje grešnosti čina, njegovog protivljenja Božjem zakonu. Povrh toga uključuje dovoljno slobodan pristanak da se može govoriti o osobnom izboru. Hinjeno neznanje i tvrdoča srca ne umanjuju voljni značaj grijeha, nego ga naprotiv povećavaju.

Nehotično neznanje može umanjiti, čak i poništiti ubrojivost teškoga grijeha. Ipak prepostavlja se da nikome nisu nepoznata načela moralnog zakona koja su upisana u

savjest svakoga čovjeka. Porivi osjećajnosti, strasti mogu također smanjiti voljni i slobodni značaj krivnje; a isto tako vanjske prisile ili patološki poremećaji. Grijeh učinjen iz zlobe, zbog namjernog izbora zla, najveći je grijeh.

Smrtni grijeh, kao i sama ljubav, korjenita je mogućnost ljudske slobode. Posljedicom mu je gubitak ljubavi i oduzimanje posvetne milosti, tj. stanja milosti. Ako se ne iskupi kajanjem i božanskim oproštenjem, uzrokuje isključenje iz Kristova kraljevstva i vječnu smrt u paklu; naime, naša sloboda ima, moć donositi konačne, neopozive odluke. No, iako možemo prosuditi da je neki čin u sebi težak grijeh, ipak sud o osobama moramo prepustiti Božoj pravednosti i milosrđu.

Laki se grijeh čini kad se u lakoj stvari ne obdržava mjera što je propisuje moralni zakon ili kad se moralni zakon krši u teškoj stvari, ali bez pune svijesti i bez potpunog pristanka.

Laki grijeh slabi ljubav i očituje neurednu sklonost prema stvorenim dobrima; prijeći napredak duše u vježbanju u kreposti i u vršenju moralnog dobra; zaslužuje vremenite kazne. Namjerni laki grijeh, koji ostaje bez pokajanja, malo po malo nas pripravlja da počinimo teški grijeh. Ipak laki grijeh ne raskida Saveza s Bogom. Moguće ga je popraviti milošću Božjom.

Laki grijeh »ne lišava posvetne milosti, priateljstva s Bogom, ljubavi, a prema tome ni vječnog blaženstva«.

»Čovjek, dok je u tijelu, ne može izbjegći sve grijeha, bar ne lake grijeha. Ipak ne smiješ pridavati malu važnost onim grijesima koji se nazivaju laki. Malo držiš do njih kad ih mjeriš, ali kojeg li užasa kad ih brojiš! Mnoge lake stvari stavljene zajedno čine jednu tešku: mnogo kapljica pune rijeku, isto tako mnogo zrnaca čini hrpu. Koja tada nada ostaje? Prije svega isповijed...«(Augustin)

»Svaki će se grijeh i bogohulstvo oprostiti ljudima, ali bogohulstvo protiv Duha, neće se oprostiti« (Mk 12, 31). Božje milosrđe ne poznaje granica, ali tko ga namjerno odbije prihvatići pokajanjem, odbacuje oproštenje vlastitih grijeha i spasenje što ga Duh Sveti nudi. Takvo otvrđnuće može dovesti do konačnog nepokajanja i vječne propasti.

Množenje grijeha

Grijeh sa sobom povlači grijeh; ponavljanjem istih čina rađa se mana. Iz nje proizlaze izopačena nagnuća koja zasljepljuju savjest i iskrivljuju konkretne sudove o dobru i zлу. Tako grijeh teži da se ponovi i ukorijeni, ali on ne može uništiti moralni osjećaj do korijena.

Sakrament pomirenja - ispovijed

Mane se mogu svrstati prema krepostima kojima se suprotstavljaju, ili se mogu povezati uz glavne grijeha što ih kršćansko iskustvo razlikuje slijedeći svetog Ivana Kasijana i svetog Grgura Velikoga. Zovu se glavnima, jer oni rađaju druge grijeha, druge mane. To su: oholost, škrtost (lakomost), zavist, srdžba, bludnost, neumjerenost u jelu i piću, lijenost ili nehaj (ignavia).

Katehetska tradicija podsjeća da postoje također »u nebo vapijući grijesi«. U nebo vapiju: krv Abelova; sodomski grijeh; jauk potlačenog naroda u Egiptu; jauk stranca, udovice i sirote; nepravda prema zaposlenom radniku.

Grijeh je osoban čin. Osim toga odgovorni smo i za grijeha što ih drugi čine, kad u njima sudjelujemo:

- sudjelujući u njima izravno i svojevoljno;
- naređujući, svjetujući, hvaleći ili odobravajući ih;
- ne prijavljivajući ili ne sprečavajući ih, kad smo to dužni učiniti;
- štiteći one koji čine zlo.

Tako grijeh čini ljudе uzajamnim sukrivcima dajući da među njima vlada požuda, nasilje i nepravda. Grijesi su uzrok društvenih situacija i institucija koje se protive božanskoj dobroti. »Strukture grijeha« izraz su i učinak osobnih grijeha. Navode svoje žrtve da i one čine zlo. U nekom analoškom smislu one tvore »društveni grijeh«.

Ukratko

»Bog je sve zatvorio u neposlušnost da se svima smiluje« (Rim 11, 32).

Grijeh je »riječ, čin ili želja protiv vječnog Zakona«. On je uvreda Bogu: podiže se protiv Boga neposlušnošću koja je suprotna Kristovoj poslušnosti.

Grijeh je čin protivan razumu. On ranjava čovjekovu narav i ugrožava ljudsku solidarnost.

Korijen je svih grijeha u ljudskom srcu. Vrsta i težina grijeha mjere se prvenstveno prema objektu.

Namjerno, tj. znajući i hoteći, izabratи nešto što se teško protivi božanskom Zakonu i čovjekovoj konačnoj svrsi znači počinjiti smrtni grijeh. On u nama razara ljubav bez koje je nemoguće vječno blaženstvo. Bez kajanja, taj grijeh vodi u vječnu smrt.

Laki grijeh je moralni nereditopopravljiv po ljubavi, koju takav grijeh ne uništava u nama.

Ponavljanje grijeha, pa i lakih, rađa manama, među kojima se ističu glavni grijesi

Mali vjeronaučni leksikon

Kapelan

Kapelan je svećenik kojemu je za stalno povjerena, barem djelomice, pastoralna briga za neku zajednicu ili posebnu skupinu vjernika, primjerice u bolnici, vojski, policiji, vjerskoj udruzi ili ženskoj redovničkoj zajednici. Mogu se također imenovati za skupine koje ne mogu imati redovitu župničku brigu, kao što su iseljenici, prognanici, izbjeglice, selitelji, pomorci.

U početku kapelani su bili čuvari relikvija na franačkom dvoru, primjerice relikvija sv. Martina Tourskoga. Tijekom povijesti obavljali su bogoslužje u kraljevskim dvorskim kapelama, bili kraljevski tajnici i pisari.

Kapelatom se kolokvijalno zove župnog pomoćnika.

Kapelan svoju službu obavlja prema odredbi općeg i krajevnog crkvenog prava.

U skladu s crkvenim zakonom, kapelana imenuje mjesni ordinarij. On može postaviti predloženoga ili potvrditi izabranog kapelana.

Vojne i policijske kapelane imenuje vojni ordinarij. Oni se ravnaju prema posebnim zakonima.

NAŠI POKOJNI

BRANKO JOJIĆ,

PU karlovačka, u službi, Duga Resa, 16. ožujka 1994.

MLADEN JERKO,

MUP, Varaždin, 17. ožujka 1995.

MARIO KOLIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Novo Selo Palanječko, 18. ožujka 1992.

POČIVALI U MIRU!
